

۴	پاسخ کوتاه: الف) اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر در چند مرحله انجام می‌شود؟ نام ببرید. (۵/۰) ب) دو نمونه از کتاب‌هایی که به روش تاریخ‌نگاری تحلیلی نگارش شده‌اند، را نام ببرید. (۵/۰) پ) «اهل صفه» چه کسانی بودند؟ (۵/۰) ت) لشکرکشی اعراب مسلمان به سرزمین‌های مجاور شبه جزیره عربستان از چه زمانی آغاز و تا چه زمانی ادامه یافت؟ (۵/۰) ث) چه عواملی وضعیت حکومت فاطمیان را بدتر کرد؟ (۵/۰) ج) هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ چه بود؟ (۵/۰) ح) پیروزی اعراب مسلمان در کدام جنگ سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد و فاتحان این پیروزی را چه نامیدند؟ (۵/۰) ج) به دنبال چه مسأله‌ای، گرایش به اسلام در ایران شتاب گرفت؟ (۵/۰)	۵
۱۲	پاسخ بلند: الف) چرا نظم و نثر ادبی، گونه مهمی از منابع تاریخی محسوب می‌شوند؟ (۱ نمره) ب) تاریخ‌نگاری روایی چه نوع تاریخ‌نگاری است و مهم‌ترین ویژگی آن چیست؟ (۱ نمره) پ) به غیر احساسات دینی و اعتقاد سران مشرک به بت‌ها، چه عواملی موجب مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بود؟ (۱ نمره) ت) شاخص‌ترین ارزش‌های حاکم بر نظام قبیله‌ای شبه جزیره عربستان تا قبل از ظهور اسلام چه بودند؟ (۱ نمره) ث) کدام پیمان بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود و چرا؟ (۱ نمره) ح) سردسته منافقان چه کسی بود و چه اقداماتی علیه پیامبر انجام داد؟ (۱ نمره) ج) دلایل نارضایتی مصریان از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمین خویش را توضیح دهید. (۱ نمره) چ) دو گروه از مخالفان خلافت ابوبکر بن ابی قحافه را نام ببرید. دلایل مخالفت را شرح دهید. (۱ نمره) د) اقدامات عمر بن عبدالعزیز هشتمین خلیفه اموی را ذکر کنید. (۱ نمره) ذ) تبلیغات داعیان عباسی علیه امویان چگونه بود؟ توضیح دهید. (۱ نمره) ر) چهار مورد از زمینه‌ها و علل شکوفایی علمی و فکری مسلمانان در عصر خلافت عباسیان را بیان کنید. (۱ نمره) ز) به چه دلایلی «<u>اوضاع اجتماعی</u>» ایرانیان در دوره ساسانیان در آستانه حمله اعراب، آشفته بود؟ (۱ نمره)	۶
صفحه ی ۲ از ۲		

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی

نام درس: تاریخ ۲
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) غ (۰/۲۵) - ب) صحیح (۰/۲۵) - پ) غ (۰/۲۵) - ت) غ (۰/۲۵)	
۲	الف) یاقوت حموی (۰/۲۵) - ب) جوانان، فقیران و مستضعفان (۰/۲۵) - پ) موالی (۰/۲۵) - ت) دمشق (۰/۲۵)	
۳	۱- ت (۰/۲۵) - ۲- ث (۰/۲۵) - ۳- پ (۰/۲۵) - ۴- الف (۰/۲۵)	
۴	الف) گزینه «۲» (۰/۲۵) ب) گزینه «۴» (۰/۲۵) پ) گزینه «۱» (۰/۲۵) ت) گزینه «۱» (۰/۲۵)	
۵	الف) دو مرحله - الف) سنجش اعتبار و نقد راوی ب) سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی (۰/۵) ب) تجارب الامم - تاریخ بیهقی و مروج الذهب (۰/۵) پ) مهاجران بی‌بضاعت ساکن در جوار مسجد (۰/۵) ت) اواخر خلافت ابوبکر تا پایان خلافت عثمان (۰/۵) ث) حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی - شروع جنگ‌های صلیبی (۰/۵) ج) تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف (۰/۵) ح) نهاوند - فتح الفتوح (۰/۵) ج) بهبود موقعیت سیاسی و اجتماعی ایرانیان در دوران خلافت عباسیان (۰/۵)	

الف) زیرا؛ اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نیز عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری کم و بیش در شعر شاعران و نویسندگان آن عصر انعکاس می‌یابد. (۱ نمره)

ب) مورخ در تاریخ‌نگاری روایی، روایت‌های مختلف و متعدد دربارهٔ موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند. مهم‌ترین ویژگی: تاریخ‌نگاران بدون هیچ گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آنها را ذکر می‌کردند. (۱ نمره)

پ) بیم مشرکان از به خطر افتادن موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر و محروم شدن بازرگانان قریش از سود هنگفت تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک (۱ نمره)

ت) افتخار به حسب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی، اطاعت بی‌چون و چرا از رئیس یا شیخ قبیله و پشتیبانی بی‌قید و شرط از افراد قبیله در هر شرایطی (۱ نمره)

ث) پیمان عقبهٔ دوم؛ زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف، به‌ویژه اوس و خزرج در آن حضور داشتند. (۱ نمره)

ح) عبدالله ابن ابی؛ پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر، اظهار مسلمانی کرد. نقش وی در بسیاری از فتنه‌ها و آشوب‌ها آشکار است. در هنگام محاصرهٔ یهودیان بنی‌نضیر، توسط پیامبر، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد. انصار را علیه مهاجران تحریک کرد. در غزوه‌های احد و تبوک، از اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد. (۱ نمره)

ج) مالیات سنگین به رومیان – اجازه نداشتن رسیدن به مقام‌های عالی – عدم حمایت امپراتور روم از یهودیان ساکن اسکندریه در برابر مسیحیان (۱ نمره)

چ) ۱- گروه‌هایی از قبایل عربستان، که در سال‌های پایانی زندگانی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند. ۲- افرادی که در واپسین روزهای زندگانی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری می‌کردند. (۱ نمره)

د) عمل به سنت رسول و کتاب خدا – توقف فتوحات – بازگرداندن فدک به اهل بیت – منع رسم دشنام‌گویی و اهانت به علی (ع)

ذ) بسیار زیرکانه و حساب شده بود – نخست معایب حکومت بنی‌امیه و ظلم و ستم امویان به اهل بیت پیامبر را بیان می‌کردند و سپس بدون اسم بردن از فرد خاصی، مردم را به حکومت آل‌محمد فرا می‌خواندند. (۱ نمره)

ر) آموزه‌های قرآن و احادیث پیامبر – خروج مسلمانان از شبه‌جزیرهٔ عربستان و فتح سرزمین‌هایی مانند ایران، شام و مصر – حضور پیروان ادیان دیگر از جمله یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان در کنار مسلمانان – حمایت مادی و معنوی برخی خلفا از عالمان (۱ نمره)

ز) جدایی و فاصلهٔ طبقاتی جامعه ایران از یکدیگر – اختلافات مذهبی و سرکوب مخالفان دین رسمی – تنگ‌نظری موبدان و دخالت آنها در امور مختلف کشور (۱ نمره)

جمع بارم: ۲۰ نمره	نام و نام خانوادگی مصحح:	امضاء:
-------------------	--------------------------	--------